

Risale-i Nur'un muhtelif yerlerinde geçen; "gölgenin gölgesi" ifadesindeki, gölgenin esma olduğunu düşünürsek, "gölgenin de gölgesi" diye ifade edilen şey nedir?

"Zira mukarrerdir ki, masnudaki feyz-i kemal, Sâniin zıll-i tecellîsiden muktebestir. Demek, kâinatta ne kadar hüsn-ü cemal, kemal varsa, umumundan lâyühad derecede yüksek tabakada evsaf-ı cemaliye ve kemaliyeye Sâni-i Zülcelâl muttasıftır. Zira, ihsan servetin, icad vücudun, icab vücubun, tahsin hüsnün, tenvir nurun fer'i ve delili olduğu gibi; bütün kâinattaki bütün kemal ve cemal, Sâni-i Zülcelâlin kemal ve cemaline bir zıll-ı zalildir ve burhanıdır."(1)

Eşya, isimler, sıfatlar, şuunatlar ve Zat-ı Akdes arasında mukayese yapıldığı zaman; nispi olarak alttan üste doğru makam olarak bu mana vardır. Yani; eşya isimlere nispet edildiği zaman yanında gölge gibi kalır, isimler de sıfatın yanında aynı şekilde gölge gibidir, sıfatlar da şuunatların yanında aynı şekilde gölge hükmündedir, şuunatlar da Zat-ı Akdese nispet edildiği zaman gölge gibi kalır. Şayet isimleri Zat-ı Akdese nispetle düşünecek olursak, Allah'ın Zatının yanında gölgenin gölgesi gibi kalır. Üstad bu hiyerarşik sıralamayı çok yerlerde yapıyor.

Mesela bunlardan bir tanesi şöyledir:

"Yirmi İkinci Sözde izah edilen şu temsile bak ki: Nasıl mükemmel, muntazam, san'atlı, saray gibi bir eser, bilbedâhe, muntazam bir fiile delâlet eder. Yani, bir bina, bir dülgerliğe delâlet eder. Ve mükemmel, muntazam bir fiil, bizzarure, mükemmel bir fâile ve mahir bir ustaya, bir dülgere delâlet eder. Ve mükemmel usta ve dülger ünvanları, bilbedâhe, mükemmel bir sıfata, yani san'at melekesine delâlet eder. Ve mükemmel sıfat ve o mükemmel meleke-i san'at, bilbedâhe, mükemmel bir istidadın vücuduna delâlet eder. Ve mükemmel bir istidat ise, âli bir ruh ve yüksek bir zâtın vücuduna delâlet eder."

"İşte, bütün âlemdeki âsâr-ı san'at ve bütün mahlûkat, her biri birer eser-i mükemmel olduğundan, her biri bir fiile; ve fiil ise isme; isim ise vasfa; ve vasıf ise şe'ne; ve şe'n ise zâta şehadet ettikleri için, masnuat adedince, bir tek Sâni-i Zülcelâlin vücub-u vücuduna

şehadet ve ehadiyetine işaret ettikleri gibi, heyet-i mecmuasıyla, silsile-i mahlûkat kadar kuvvetli bir tarzda bir mirac-ı marifettir. Hiçbir cihette içine şüphe girmeyen müteselsil bir burhan-ı hakikattir."(2)

Özet olarak; Allah'ın isimleri, sıfatlarının birer meselesi, birer gölgesi hükmündedir.

Dipnotlar:

(1) bk. [Mesnevî-i Nuriye, Nokta.](#)

(2) bk. [Sözler, Otuz Üçüncü Söz, On Sekizinci Pencere.](#)